

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 230/2011-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. júna 2011 predbežne prerokoval sťažnosť E. V. a R. V., obaja bytom K., zastúpených advokátkou JUDr. D. H., Advokátska kancelária, K., vo veci namietaného porušenia čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v konaniach vedených Krajskou prokuratúrou v Košiciach pod sp. zn. Kc 295/10 a Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky pod sp. zn. VI/2 Pz 68/11, ako aj čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom Krajským súdom v Košiciach pod sp. zn. 2 Co 210/2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť E. V. a R. V. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. apríla 2011 doručená sťažnosť E. V. a R. V., obaja bytom K. (ďalej len „sťažovatelia“), vo veci namietaného porušenia čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v konaniach vedených Krajskou prokuratúrou v Košiciach

(ďalej len „krajská prokuratúra“) pod sp. zn. Kc 295/10 a Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) pod sp. zn. VI/2 Pz 68/11, ako aj čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaní vedenom Krajským súdom v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 2 Co 210/2009. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 15. apríla 2011.

Zo sťažnosti a z pripojených listinných dôkazov vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 13 C 1270/1997-452 z 25. marca 2009 boli sťažovatelia ako žalovaní zaviazaní zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 32 705,50 € s úrokmi z omeškania a s náhradou trov konania. Rozsudkom krajského súdu č. k. 2 Co 210/2009-481 z 28. januára 2010 bol rozsudok okresného súdu potvrdený. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 2 Cdo 156/2010-554 z 28. októbra 2010 bolo odmietnuté dovolanie sťažovateľov proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 2 Co 210/2009 z 28. januára 2010, a to pre neprípustnosť. Uznesenie najvyššieho súdu bolo právnej zástupkyňi sťažovateľov doručené 16. decembra 2010.

Po doručení uznesenia najvyššieho súdu sťažovatelia 20. decembra 2010 podali podnet na mimoriadne dovolanie proti rozsudkom okresného súdu a krajského súdu tvrdiac, že tieto súdy sa nedôsledne vysporiadali s otázkou platnosti spornej zmluvy a jej dodatku, ako aj s výškou uplatnenej sumy a jej príslušenstva. Krajská prokuratúra listom č. k. Kc 295/10-11 z 31. januára 2011 sťažovateľom oznámila, že rozsudky považuje za vecne správne, a preto podnet odkladá. Poukázala iba na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 156/2010 z 28. októbra 2010, hoci tento sa nezaoberal vecou meritórne, lebo dovolanie sťažovateľov odmietol iba z procesných dôvodov.

Sťažovatelia podali 2. februára 2011 generálnej prokuratúre opakovaný podnet, v ktorom vyslovili nespokojnosť s vybavením predchádzajúceho podnetu. Listom generálnej prokuratúry č. k. VI/2 Pz 68/11-3 z 10. februára 2011 bol opakovaný podnet odložený. Podľa názoru generálnej prokuratúry nebol zistený dôvod na zaujatie iného

právneho stanoviska, než aký bol sťažovateľom oznámený listom krajskej prokuratúry z 31. januára 2011. Skutočnosti uvádzané v opakovanom podnete ako dôvody na podanie mimoriadneho dovolania boli uplatnené už počas súdneho konania, ako aj v pôvodnom podnete a vo veci konajúce súdy, ako aj krajská prokuratúra sa nimi zaoberali, pričom v ich právnom názore vo vzťahu k námietkam porušenie zákona nebolo zistené. Nie je možné súhlasiť s tvrdením o nepreskúmateľnosti a zmätočnosti rozhodnutia krajského súdu, ktorý podľa názoru sťažovateľov svoj právny záver týkajúci sa otázky platnosti dodatku č. 3 riadne neodôvodnil. V tomto smere treba poukázať na dovolacie uznesenie najvyššieho súdu, z ktorého vyplýva, že konanie na krajskom súde prebehlo podľa zásad spravodlivého procesu, pričom z odôvodnenia krajského súdu nevyplýva, že by sa tento náležite nevysporiadal v odôvodnení s odvolacími námietkami, resp. s vlastnými právnymi závermi v sporných otázkach.

Podľa názoru sťažovateľov tak rozsudok krajského súdu, ako aj stanoviská krajskej prokuratúry a generálnej prokuratúry treba považovať za porušenie označených práv podľa ústavy a dohovoru. Sťažovatelia preto navrhujú vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy a dohovoru v konaniach vedených krajskou prokuratúrou pod sp. zn. Kc 295/10, generálnou prokuratúrou pod sp. zn. VI/2 Pz 68/11 a krajským súdom pod sp. zn. 2 Co 210/2009 s tým, aby bol rozsudok krajského súdu z 28. januára 2010 zrušený a vec bola vrátená na ďalšie konanie. Napokon požadujú náhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažnosť v časti smerujúcej proti konaniu vedenému krajským súdom pod sp. zn. 2 Co 210/2009 pre porušenie čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 a 2 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru treba považovať za oneskorene podanú.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Rozsudok krajského súdu z 28. januára 2010 bol právnej zástupkyňi sťažovateľov doručený podľa rukou písanej poznámky pravdepodobne 11. alebo 16. februára 2010. Sťažovatelia podali proti rozsudku v zákonnej lehote dovolanie, o ktorom najvyšší súd rozhodol uznesením č. k. 2 Cdo 156/2010-554 z 28. októbra 2010. Podľa dátumovej pečiatky bolo uznesenie najvyššieho súdu doručené právnej zástupkyňi sťažovateľov 16. decembra 2010. Keďže dovolanie treba považovať za účinný právny prostriedok ochrany označených práv sťažovateľov, sťažnosť podanú ústavnému súdu proti rozsudku krajského súdu by bolo možné považovať za včasnú, keby bola podaná v zákonnej dvojmesačnej lehote počítanej od 16. decembra 2010. Sťažnosť však bola odovzdaná na poštovú prepravu až 15. apríla 2011, teda po uplynutí zákonnej lehoty.

V uvedenej súvislosti treba ešte poznamenať, že na rozdiel od dovolania mimoriadne dovolanie nemožno považovať za účinný právny prostriedok ochrany práva v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, teda za taký právny prostriedok, ktorý by musel byť využitý predtým, než sa neúspešný účastník obráti na ústavný súd. Podanie, resp. nepodanie mimoriadneho dovolania nie je totiž v dispozícii účastníka konania, keďže tento sám uvedený mimoriadny opravný prostriedok najvyššiemu súdu podať nemôže, pretože tak môže urobiť iba generálna prokuratúra.

Sťažnosť v časti smerujúcej proti konaniu o podnete vedenom krajskou prokuratúrou pod č. k. Kc 295/10-11 pre porušenie čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy treba považovať za neprípustnú.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 31 ods. 2 zákona o prokuratúre podnetom sa rozumie písomná alebo ústna žiadosť, návrh alebo iné podanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktoré smeruje k tomu, aby prokurátor vykonal opatrenia v rozsahu svojej pôsobnosti, najmä aby podal návrh na začatie konania pred súdom alebo opravný prostriedok, aby vstúpil do už začatého konania alebo vykonal iné opatrenia na odstránenie porušenia zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Ako to vyplýva z citovaných ustanovení zákona o prokuratúre, proti prípisu krajskej prokuratúry, ktorým bol vybavený podnet sťažovateľov, bol prípustný opakovaný podnet, ktorý rovnako treba považovať za účinný prostriedok ochrany práva v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Práve preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľov mala generálna prokuratúra v rámci konania o opakovanom podnete, čo vylučovalo v danom štádiu právomoc ústavného súdu.

Napokon sťažnosť v časti smerujúcej proti konaniu o opakovanom podnete vedenému generálnou prokuratúrou pod sp. zn. VI/2 Pz 68/11 pre porušenie čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy považuje ústavný súd za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných sudov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného

predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Podstatou námietok sťažovateľov v danej časti konania je nesúhlas s právnym názorom generálnej prokuratúry, ktorá dospela k záveru, podľa ktorého nie sú dané dôvody na podanie mimoriadneho dovolania.

Podľa názoru ústavného súdu postup a stanovisko generálnej prokuratúry nemožno v nijakom prípade považovať za arbitrárny, ale ani za zjavne neodôvodnený. Je vecou posúdenia generálnej prokuratúry, či mimoriadne dovolanie v danej veci podá, alebo či dospeje k opačnému záveru. Ani sťažovatelia netvrdia, že generálna prokuratúra nesprávne postupovala, keďže ich opakovaný podnet riadne preskúmala a zaujala k nemu stanovisko. Skutočnosť, že závery sťažovateľov neakceptovala, nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie označených práv podľa ústavy. Preto niet dôvodu na to, aby ústavný súd zasiahol do záverov generálnej prokuratúry.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júna 2011